

Μακεδονικά

Τόμ. 4, Αρ. 1 (1960)

Romania, Stephen Fischer Galati editor

Βασ. Λαούρδας

doi: [10.12681/makedonika.761](https://doi.org/10.12681/makedonika.761)

Copyright © 2015, Βασ. Λαούρδας

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Λαούρδας Β. (1960). Romania, Stephen Fischer Galati editor. *Μακεδονικά*, 4(1), 600–601.
<https://doi.org/10.12681/makedonika.761>

ξέων τῶν Γάλλων κατὰ τὴν εἰς Μοσχόπολιν διαμονήν των ἀπὸ τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1916 μέχρι τῆς 20 Μαΐου 1920, καὶ εἰς τὸ τελευταῖον κεφάλαιον τὴν καταστροφὴν, τὴν ὁποίαν ἐπέφερον οἱ Γάλλοι καὶ τὰς προσπάθειάς ἀναδιοργάνωσεως τῆς ζωῆς μέχρι τοῦ 1930. Τὴν διεξοδικὴν αὐτὴν ἐκθεσιν τὴν συμπληρῶναι εἰς τὸ τέλος διεξοδικῶς καὶ χρησιμώτατος πῖναξ ὀνομάτων.

ΒΑΣ. ΛΑΟΥΡΔΑΣ

R o m a n i a, Stephen Fischer Galati editor. Mid-European Studies Center of the Free Europe Committee Inc. 1957, σελ. 399.

Ὁ ὧς ἄνω περὶ Ρουμανίας τόμος τοῦ Κέντρου Μεσο-Εὐρωπαϊκῶν Μελετῶν ἀκολουθεῖ καὶ αὐτὸς τὸ σχέδιον τῶν δύο ἄλλων, περὶ Γιουγκοσλαβίας καὶ Ἀλβανίας, τῶν ἐκδοθέντων ὑπὸ τοῦ ἰδίου Ἰδρύματος, καὶ ἀπὸ τὴν ἀποψιν αὐτὴν εἶναι πολὺν χρήσιμος ἐργασία. Εἰς τὸ ἱστορικὸν ὅμως τμήμα του, τὸ γραφὲν ἀπὸ τὸν κ. Stephen Fischer Galati, καθηγητὴν τῆς ἱστορίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Wayne, δὲν εἶναι δυστυχῶς ἀπηλλαγμένος ἀπὸ τὴν φανατικῶς ἐθνικιστικὴν τάσιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κυριαρχοῦνται καὶ οἱ ἄλλοι δύο τόμοι. Παραθέτω ἐν μεταφράσει ὅσα ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν Φαναριωτῶν. «Ἡ φαναριωτικὴ φάσις τῆς Ρουμανικῆς ἱστορίας ἔχει θεωρηθῇ ἀπὸ τοὺς περισσότερους ἱστορικοὺς ὡς καταστρεπτικὴ... Αὐτὸς οὗτος ὁ χαρακτὴρ τοῦ ἀξιώματος, τὸ ὁποῖον ἐξηγεῖται ἀπὸ τὴν καταβολὴν μεγάλων χρηματικῶν ποσῶν εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πύλῃν... ὠδήγησεν εἰς ἀκόμη χειροτέραν κατάστασιν - ἐν Μολδαβίᾳ καὶ Βλαχίᾳ... Αὐτὸ τὸ χάος ἐπὶ τοῦ ἀνωτάτου ἐπιπέδου τοῦ κράτους συνωδεύετο ἀπὸ ἀνοικτίρμονα οἰκονομικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀγροτῶν... Οἱ Φαναριῶται ἡγεμόνες ὄχι μόνον ὠδήγησαν τοὺς χωρικοὺς εἰς τὸ χεῖλος τῆς καταστροφῆς ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως, ἀλλὰ ἐπίσης ἐπέδρασαν κατὰ τρόπον ἀτυχῇ ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς συνθέσεως καὶ τῶν κοινωνικῶν ἡθῶν τῆς ἐποχῆς των... Οἱ Φαναριῶται ἡγεμόνες καὶ τὸ περιβάλλον αὐτῶν ἐκ Ρουμάνων βογιάρων καὶ Ἑλλήνων ἐμπόρων καὶ πολιτικῶν ἡμποδίσαν τὴν ἀνάπτυξιν μιᾶς μέσης ἀστικῆς τάξεως ἐκτὸς τῶν Ἑλλήνων ἐμπόρων, οἱ ὁποῖοι ἦσαν οἱ κύριοι πράκτορες τῆς Φαναριωτικῆς ἐκμεταλλεύσεως. Οἱ Ἕλληνες μάλιστα ἐφθασαν μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε νὰ ἐξαπατοῦν τὸ κράτος υποβάλλοντες λογαριασμοὺς διὰ δημόσια ἔργα, τὰ ὁποῖα οὐδέποτε εἶχον γίνῃ καὶ ἀπηγόρευσάν τὴν νόμιμον εἰσαγωγὴν ἐμπορικῶν προϊόντων, ὥστε νὰ δύνανται οὔτοι νὰ τὰ εἰσάγουν λαθρεμπορικῶς διὰ νὰ πωλοῦνται εἰς ὑψηλὰς τιμὰς. Ὅλίγοι ἄλλοι ἐθνικότητες ἡσχολήθησαν μὲ τὸ ἐμπόριον. Ὅλίγοι μόνον Ἀρμένιοι, Μακεδόνες καὶ Ἑβραῖοι ἡδυνήθησαν νὰ ἐπιτύχουν κάτι [ὁ συγγραφεὺς τοῦτο τὸ λέγει picked up the crumbs falling from the Greek feast on Romanian Soil]... Ἡ ρουμανικὴ τάξις τῶν εὐγενῶν καὶ τὸ ἑλληνικὸν περιβάλλον τῶν ἡγεμόνων συμμετέσχον ἐλευ-

θέρως εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτὴν τοῦ πλούτου τῆς χώρας καὶ δὲν ἐδίσταζον νὰ προδίδουν ἢ καὶ ἀκόμη νὰ δολοφονοῦν συναγωνιστάς...». Ἀπορεῖ κανεὶς ἀναγινώσκων τὰς κρίσεις αὐτάς. Τὰ βιβλία τοῦ Mid - European Center γράφονται διὰ νὰ περιγράψουν τὰς ὑπὸ κομμουνιστικὸν ζυγὸν χώρας τῶν Βαλκανίων ἢ διὰ νὰ ἐξασκοῦν πολεμικὴν κατὰ τῆς Ἑλλάδος;

ΒΑΣ. ΛΑΟΥΡΔΑΣ

Djoko Sljeppevic', The Macedonian Question. The Struggle for Southern Serbia. Translated by James Larkin. The American Institute for Balkan Affairs, Chicago, Illinois, 1959, σελ. 267.

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, καταγόμενος ἀπὸ τὴν Ἑρζεγοβί-
νην, ἐσπούδασεν εἰς τὰς θεολογικὰς σχολάς, τὰς ὁποίας ἔχει ὑπὸ τὴν προ-
στασίαν του τὸ Σερβικὸν Πατριαρχεῖον, ἡσχολήθη δὲ κυρίως μὲ τὴν ἱστο-
ρίαν τῆς σερβικῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς βουλγαρικῆς ἐκκλησίας. Τὸ πρῶτον δημο-
σίευσμά του, τὸ 1936, ἦτο ἡ διδακτορικὴ του διατριβὴ περὶ τοῦ Stevan
Stratimirovich, μητροπολίτου εἰς τὸ Sremski Karlovci, ὡς ἐκκλησιαστι-
κῆς, ἐθνικῆς, πολιτικῆς καὶ πολιτιστικῆς προσωπικότητος. Ἄλλαι δημο-
σιεύσεις του εἰς μὲν τὴν σερβικὴν γλῶσσαν εἶναι 1) περὶ τοῦ Παΐσιου, πα-
τριάρχου τοῦ Pech, καὶ τῆς καταργήσεως τοῦ πατριαρχείου τοῦ Pech τὸ
1766, 2) περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως τῆς Ἑρζεγοβίνης καὶ τῶν ἐπι-
σκόπων αὐτῆς ἀπὸ τὸ 1219 μέχρι τοῦ 1905 καὶ 3) περὶ τῶν Ναζαρινῶν εἰς
τὴν Σερβίαν, εἰς δὲ τὴν γερμανικὴν 1) περὶ τῆς Σερβικῆς Ὁρθόδοξου ἐκ-
κλησίας καὶ 2) περὶ τῆς Βουλγαρικῆς ὁρθοδόξου ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ 1944
μέχρι τοῦ 1956. Ἐπὶ πλέον τῶν ἐπιστημονικῶν αὐτῶν ἐργασιῶν του ἔχει
ἐπίσης δημοσιεύσει πολλὰ ἄρθρα ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἐθνικὴν καὶ πολιτι-
στικὴν ἱστορίαν τῆς Σερβίας. Τὸ 1939 ἐξελέγη ὑφηγητὴς τῆς ἱστορίας τῆς
σερβικῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ σερβικοῦ πολιτισμοῦ εἰς τὴν Ὁρθόδοξον θεο-
λογικὴν σχολὴν τοῦ Βελιγραδίου, ἀπὸ δὲ τοῦ 1948 καὶ πέραν ζῇ μακρὰν
τῆς πατρίδος του, κατ' ἀρχὰς μὲν εἰς τὴν Βέρνην καὶ τώρα εἰς τὸ Μόναχον.

Τὸ «Ἀμερικανικὸν Ἰνστιτούτον διὰ βαλκανικὰς ὑποθέσεις», ὑπὸ τὴν
αἰγίδα τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη τὸ περὶ τοῦ Μακεδονικοῦ ζητήματος ἔργον τοῦ
συγγραφέως, εἶναι ἐν καθαρῶς ἰδιωτικῶν ἴδρυμα μὲ γραφεῖον εἰς τὸ Σικά-
γον τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν καὶ μὲ συμβούλιον ἀποτελούμενον ἀπὸ Σέρ-
βους πρόσφυγας εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Σκοπὸς τοῦ Ἰνστιτούτου, καθ' ἃ ἀνα-
γράφονται εἰς τὸ πρόγραμμά του, εἶναι 1) «νὰ καταστήσῃ εἰς τὸν πολιτι-
σμένον κόσμον γνωστὸν τὸ ἔνδοξον παρελθὸν τῶν Σέρβων καὶ τὴν ἱστο-
ρίαν των καὶ νὰ δείξῃ ὅτι οἱ Σέρβοι δικαιοῦνται βοηθείας ἐκ μέρους τῶν
ἐλευθέρων λαῶν διὰ νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴν δουλείαν», 2)
«νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν τιμὴν τοῦ Σερβικοῦ ἔθνους διὰ τῆς ἀντικρούσεως τῶν
ψευδολογιῶν, αἱ ὁποῖαι λέγονται εἰς βάρος του ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν του», 3)